

Tunna streckade linjer nedan samt parentes runt text innebär att byggnaden är rivnen. Kraftig streckad linje markerar den gamla järnvägen.

Dagkarlsstugan

van av bottenvåningen blev samlingslokal och den övriga delen av stugan inreddes för ett enkelt boende med fyra spisrum.

Stugan brukas sedan 1983 som bygdegård och samlingslokal för två lokala föreningar, Strömsdals Hembygdsvänner och Nils Parlings Vänner. Nils Parling är författare och har skildrat främst skogsarbetarlivet. Han växte upp i Strömsdal och uppmärksammas med en speciell dag varje år (se informationsruta).

3. Smedjan

Uppfördes år 1853. I samma område som den gamla råstålssmedjan från 1728. I den nya smedjan tillverkades redskap och annat klensmide till hyttan.

Smedjan restaurerades under åren 1993-1994. Idag används smedjan för enklare smide under turistsäsongen (se öppettider).

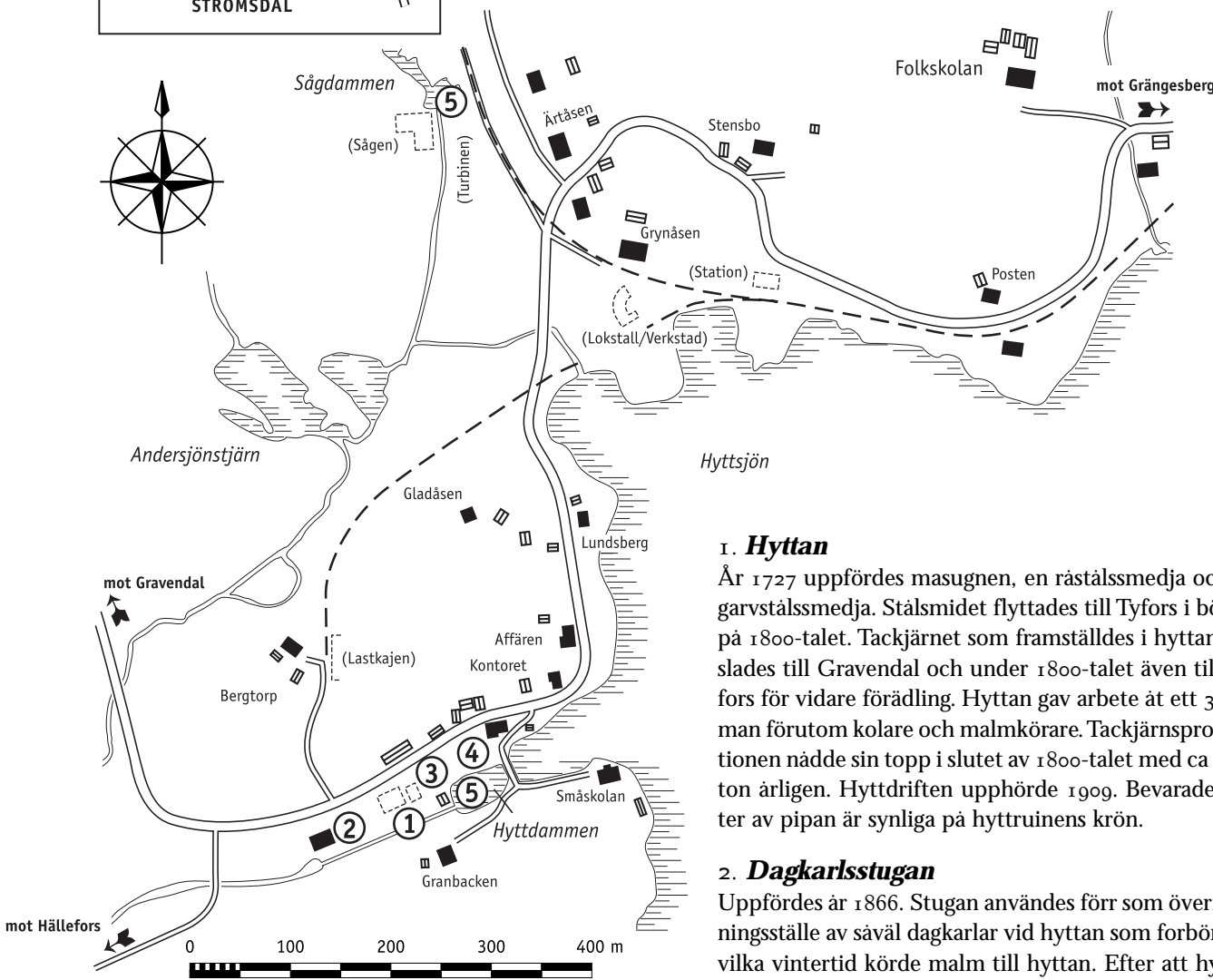
Klensmedjan

4. Herrgården

Den äldsta delen av herrgården uppfördes i samband med anläggningen av bruket. Den nuvarande byggnaden daterar sig från 1880-talet. Efter bruksförvaltare Esséns avflyttning 1916 byggdes herrgården om och inreddes med fem lägenheter. Fastigheten har nu privat ägare.

5. Dammar

De båda dammarna, Sägdammen och Hyttdammen, var nästan helt torrlagda och höll på att växa igen. De har under de senaste åren blivit uppmuddrade och återställda till ursprungligt skick.

TEXT&BILD Ludvika #81351

1. Hyttan

År 1727 uppfördes masugnen, en råstålssmedja och en garvstålssmedja. Stålsmidet flyttades till Tyfors i början på 1800-talet. Tackjärnet som framställdes i hyttan forslades till Gravendal och under 1800-talet även till Tyfors för vidare förädling. Hyttan gav arbete åt ett 30-tal man förutom kolare och malmkörare. Tackjärnsproduktionen nådde sin topp i slutet av 1800-talet med ca 4 000 ton årligen. Hytttdriften upphörde 1909. Bevarade rester av pipan är synliga på hytttruinens krön.

2. Dagkarlsstugan

Uppfördes år 1866. Stugan användes förr som övernattningsställe av såväl dagkarlar vid hyttan som forbönder, vilka vintertid körde malm till hyttan. Efter att hyttan slagit igen 1909 fick huset en annan funktion. Ena hal-

Historisk översikt

Strömsdal är ett av de fem Säfsnäsbruken. Hyttan i Strömsdal uppfördes 1727 för att tillgodose Gravendals bruk med tackjärn för sin stångjärnsframställning. År 1737 delade Sebastian Grave, grundaren, och Hans Olsson Ström, finansären, upp bruken. Ström fick på sin lott de båda bruken Gravendal och Strömsdal, som blev Gravendalsverken. Ströms arvingar ägde och utvecklade bruken fram till aktiebolagsbildningen 1875.

År 1728 anlades ett stålverk. En rästålsmedja placerades i anslutning till hyttan och en garvstålsmedja uppfördes vid Brittälven. Tackjärnet till stältillverkningen kom från Gåsborn. Grängesmalmen, som smältes i den egna hyttan, var för fosforrik för att vara lämplig för stålsmede där en god kvalitet eftersträvades. Stålsmidet flyttades till Tyfors i början av 1800-talet på en kolbrist.

Strömsdals verkliga utveckling tog fart i och med att Säfsnäsverken anlade en järnväg mellan Hörken och Fredriksberg under 1870-talet. Flera industrisatsningar gjordes. Sägverk, gjuteri och järnvägsverkstad anlades i slutet av 1870-talet.

Brukets blomstringsperiod varade till 1909 då arbetet vid hyttan lades ner. Verksamheten vid de övriga industrierna upphörde innan 1920-talets ingång. Strömsdal avfolkades så småningom. Skogsarbetare och pensionärer befolkade det förr så livfulla bruket.

Idag finns här ett fåtal bofasta. Under sommarsäsongen lever bruket upp och det tillsammans med den vackra naturen ger besökare rika tillfällen till rekreation.

Öppettider

Smedjan och Dagkarlstugan:
onsdagar kl 13.00-17.00, vecka 26-31

Smeder är då i arbete och visar enklare smide. Besökare ges också tillfälle att själva pröva på konsten. Kaffeservering i Dagkarlstugan under öppettiderna.

Övriga tider efter överenskommelse.

För närmare information ring 0591-410 13 eller 0240-189 62.

Information

Varje sommar arrangeras tre stora sammankomster:

Smed-Dagen i slutet av maj.

Nils Parlingdagen, infaller varje år söndagen före midsommar

Hembygdsdagen, som firas en söndag i slutet av juli, i allmänhet tillsammans med någon utställning.

En vandringsled, fordomdags ridväg, mellan de två bruken Strömsdal och Gravendal, är röjd och uppmärkt. Leden börjar vid kalkautomaten vid Brittälven och avslutas lämpligen vid Bygdegården eller Heden i Gravendal.

Strömsdals bruk

